

Volledig oprolbaar dak haalt buiten naar binnen

De overkapping tussen twee palen is 12 meter breed.

Rovero bouwt kas van 25.000 vierkante meter met zelf ontwikkelde oprolbare folie

Plant Select NV is de nieuwe naam van Oprins Plant, een kwekerij in het Belgische Rijkvorseel. De kwekerij is in 2020 voortgezet door investeringsmaatschappij Group MC uit Hasselt en het management van (voorheen) Oprins Plant. De overname leidde niet alleen tot een nieuwe naam, maar ook tot grootschalige investeringen, waaronder een nieuwe foliekas waarvan de daken volledig kunnen 'verdwijnen': Roll-Air, een concept van Rovero uit Raamsdonksveer.

Auteur: Heidi Peters

Wouter Marques, CEO van Plant Select, trekt zijn jas aan om ons te begeleiden naar de kas. 'Ons' heeft betrekking op de schrijver van dit stuk en Robert Poljet, directeur van Rovero. 'Vanochtend binnengekomen', zegt Marques terwijl hij wijst op zijn jas, waarop het logo van Plant Select NV prijkt. 'Een hele operatie, zo'n naamswijziging.' Buiten op het terrein is de nieuwe naam overal al zichtbaar en ook blijkt duidelijk dat het een bedrijf in transitie is. Achter het kantoorpand worden we rondgeleid door een hagelnieuwe, ruim opgezette en lichte kas.

2,5 hectare foliekas

'Voorheen stonden hier diverse loodsden, glazen kassen, plastic kassen en ook containervelden', legt Marques uit. 'Dat is allemaal afgebroken en vervangen. Nu heeft Rovero een loods geplaatst van 2.500 vierkante meter en een nieuwe serre van 25.000 vierkante meter. Deze serre heeft als voordeel dat je er eigenlijk een open containerveld van kunt maken, alsof er geen dak is. Je krijgt een open structuur, zodat de planten eigenlijk buiten staan. Voor sommige planten is dat een wenselijke functie, omdat je ze dan wat afhardt zodat je sneller tot een verkoopbare plant komt.'

Poljet loopt naar de bedieningskast en toont hoe het openen van het dak werkt. Zoals bij elke kas bestaat het dak uit meerdere kappen. Deze kunnen allemaal afzonderlijk bediend worden of naar keuze automatisch allemaal tegelijk, aangestuurd door motoren. Als test wordt één kap geopend. Vanuit de goot wordt de folie opgerold naar de nok. Wanneer het volledig is opgerold, verdwijnt de rol folie onder een dakje. Gevolg: amper schaduw, direct buitenlucht en de folie is beschermd tegen weersinvloeden.

Zelf ontwikkelde folie

Plant Select teelt *Ilex crenata*, gelijkend op *Buxus*, maar zonder de bijkomende plagen. En daarnaast bijzondere hortensia's, sierteeltgrassen en niet-woekerende bamboe. In de nieuwe kas staan *Ilex* en hortensia's. 'Niet elke folie is geschikt voor dit systeem', vertelt Poljet. 'Deze folie is door Rovero zelf ontwikkeld. Het is ontzettend sterk, je kunt het niet scheuren en ik zou met een gerust hart op het dak durven gaan staan.' Marques: 'Folie heeft ook als voordeel dat het eenvoudig te vervangen is. Je hoeft de vloer niet leeg te maken, zoals bij glazen serres.'

Vernuftig dak

Poljet vervolgt: 'We hadden met onze teelten ervaring met verschillende soorten kassen. Omdat we altijd teelten naar binnen of naar buiten moesten verplaatsen, hadden we altijd een stukje dat niet in gebruik was, binnen dan wel buiten. Dat was dus geen efficiënt gebruik van alle vierkante meters. Het grote voordeel nu is dat we de condities voor de planten veranderen door het dak open of dicht te doen; we hoeven de planten niet te verplaatsen. Ook

Elke dakdeel is uitgerust met een afzonderlijk aan te sturen motortje.

Eenmaal opgerold, verdwijnt de folie onder een kapje.

kunnen we het klimaat zo veel beter beheersen. Als het twee weken regent in de zomer, doen we gewoon het dak dicht. Hebben de planten juist regen nodig, dan gaat het dak open. We hebben nu niets meer buiten staan. Eigenlijk is deze serre een containerveld met een vernuftig dak erboven.'

'Rovero is wat ons betreft uniek met dit dak,' vindt Poljet. 'Ze hebben ook de overige loodsen gemaakt met sandwichpanelen, zodat we met één partij toekonden.' Het bouwen van de kas startte in mei 2020 en de oplevering vond begin oktober plaats.

Scheiding met schaduwdoek

In een deel van de kas is een oprolbaar gemonteerd, waardoor er een iets ander klimaat ontstaat. Poljet legt uit: 'Het is heel flexibel; je kunt ook delen van de kas weer afschermen met een schaduwdoek, voor de wat gevoeliger planten.'

Marques wijst ondertussen op de *Ilex crenata*: 'Dit is een licentieplant. Hij lijkt als twee druppels water op *Buxus*, maar heeft niet de problemen van *Buxus* zoals rupsen of schimmels.' Poljet: 'Je ziet ook dat het licht met deze folie diffuus is, speciaal voor de vegetatieve groei. Overal komt hetzelfde licht.'

'De zijwanden worden op dezelfde wijze opgerold als het dak. Daardoor kan niet alleen het dak open, maar ook de zijwanden. Dan houd je bijna alleen de constructie over', toont Poljet.

ACHTERGROND

Marques vult aan: 'Er zijn ook systemen waarbij de folies weg kunnen. Die laten ze dan zakken, maar dat frommelt en je neemt allemaal vuil mee. Bij dit systeem blijft de folie strak en schoon. Dankzij een extra boog boven de constructieboog wordt de folie niet alleen netjes opgerold, maar kan het ook niet wegwaaien, mocht er wind onder komen.'

Computergestuurd

In de grote ruimte hangen vier schakelkasten. De besturing vindt echter plaats vanuit het kantoor. Marques: 'De computer regelt alles. Hij kijkt naar de binnen- en buitentemperatuur, de vochtigheid en het licht en regelt op basis daarvan het klimaat in de serre. De ventilatoren die er hangen, kunnen als het nodig is de lucht homogeniseren en er hangen ook branders. Deze zijn alleen bedoeld om de kas vorstvrij te houden, niet de planten, maar de waterleidingen.' De Roll-Air is een kas speciaal voor boomkwekerijen en perkplanten', aldus Poljet. 'In Zuid-Frankrijk heb ik ook dit soort kassen gebouwd, voor slaplantjes. Die kassen staan de hele dag open.'

'In België zijn de arbeidskosten vrij hoog; dit is geen lagelonenland, net zomin als Nederland. Dus moet je zoveel mogelijk automatiseren. De planten worden hier ook niet met de hand weggezet, maar met een heftruck, die met een vork in één greep alle planten oppakt en elders weer neerzet.'

Robert Poljet (l.) en Wouter Marques (r.)

Rovero

Brede kappen

Vanwege het werken met deze heftrucks is het voor de kweker interessant om zo min mogelijk staanders en met een zo breed mogelijke overkapping te hebben. Marques: 'Tussen elke staander zitten drie dakkappen. De overspanning is dus 12 meter. Hoe groter de overspanning, hoe effectiever je de vloer kunt gebruiken.'

Poljet: 'Bij alle klanten is de automatisering anders. Sommigen werken met tafels; dan ben je gebonden aan de breedte van de tafel.'

De zijwanden rollen op volgens hetzelfde systeem.

Anderen hebben een machine van 9 meter; dan moeten wij naar 9,60 meter. Dus gaan we altijd in gesprek: hoe wil de klant de ruimte gebruiken en wat wil hij bereiken? De duizenden potten die verwerkt moeten worden, vormen een logistiek vraagstuk voor elke kweker. Hier bij Plant Select is er een breed binnenpad; dat is echt luxe. In Boskoop staan de buitenposten soms in de gracht.'

Elke kap apart open

In tegenstelling tot veel vlinderkassen en ander modellen, kan de kweker bij deze kas heel nauwkeurig bepalen waar het dak opengaat en waar niet. Elke kap wordt apart aangestuurd en kan dus afzonderlijk van de andere kappen open of dicht. De folie heeft een lichtdoorlaatbaarheid van circa 85 procent en vraagt geen onderhoud. Het is speciaal ontwikkeld om goed op en af te rollen. 'Het is de eerste keer dat we samenwerken met Rovero en dit is goed bevalen', vertelt Marques. 'Je merkt dat er wordt meegedacht en hoeveel ervaring er al is. Ook aan de uitwerking van de hele constructie kun je zien dat veel details al doordacht zijn. Deze methode is een uitgerijpt idee; wij hoeven geen leergeld meer te betalen.'

Fantastisch

Na drie maanden ervaring zijn Marques en de medewerkers blij met de Roll-Air van Rovero. 'Fantastisch is het. Het voordeel van dit systeem is dat elk half dakje een eigen motortje heeft. We kunnen per half dakje kiezen wat we open willen hebben. Er staat ook niets rechtop op het dak, waardoor er toch nog schaduw of tocht zou kunnen ontstaan. We kunnen het dak openzetten wanneer we willen en daardoor ook het seizoen van sommige teelten wat verlengen. Het werkt ontzettend fijn.' Poljet: 'We proberen mee te denken en te kijken wat het beste bij de plant, bij de teelt past. In Scandinavië verkopen we dit systeem nu aan een keten van tuincentra. Na twee seizoenen zien zij hun buitenverkoop significant stijgen. Inmiddels staan er tien van deze kassen. Maar we bieden het systeem alleen aan als we weten dat het toegevoegde waarde heeft voor de planten en dus voor de kweker.'

'Aan beide kanten van de dakfolie zit een boog, zodat het altijd netjes oprolt en niet wegwaait'